

Ki volt Sikó János és Fogarasi K. Ferenc
külsőországokbeli utitársa?

A kolozsvári sáfárpolgárok számadáskönyvükben Sikóval és Fogarasival együttes utitársukul Szabolai Mihály diák nevét vezették be, mint akik Kolozsváron keresztül jöttek Fehérvárról és 1647 június 5-én indultak bujdosásra.¹⁾ Más helyen azt is megtaláljuk, hogy legelőször is 1647 augusztus 3-án iratkoztak be a hollandiai Franekera egyetemének teológiai karára, itt azonban az utóbbi ifjunak a neve "Nicolaus Zabolai"-nak van az anyakönyvbe bevezetve,²⁾ s bárha ezután eltűnik a szemünk elől, ezzel szemben eredetét mégis csak sikerült megállapítanunk. Ugyanis a franekerai névbejegyzés mindjárt a székelyföldi orbai széki Zabola helysége hívja fel a figyelmünket. Jóllehet a külső országokban tanult magyar diákok között találunk egy azonos nevű ifjút, ez azonban közel egy évtizeddel korábban jelentkezik, mégpedig 1639-ben Leydaban s 1640-ben Franekerában tartott vitatkozást,³⁾ de nemcsak a nagy időköz, hanem az a körülmény is, hogy az idősebb Zabolai Miklós családnevét "C" betűvel rövidítette,⁴⁾ világosan bizonyítja, hogy itt két külön személlyel találkoztunk.

I. Rákóczi György 1635-ben elrendelvén az országos lustra megtartását, a háromszékiekről 1635 október 25-én Kolozsvárt összeírt zabolaiak között a "Primpili Veter(es)", vagyis a régi lófők között megtaláljuk az "Antal Janos Miklos Scholában lakik" bejegyzést.⁵⁾ Ismerve ezeknek az összeírásoknak a természetét, egészen

1) Sáfár. 1647. 531.

2) TT. 1886: 607.

3) RMK. III. 1550, 1557.

4) RMK. III. 1550.

5) Háromszék 1635. évi lustrakönyve 136/A. lev. (A SzNM. lev. tárában.)

bizonyosnak tartható, hogy az "Antal János" megjelölés utánról ki-
maradt a "Fia" szó. Ilyeténképpen tehát úgy határozhatjuk meg,
hogy ez a lófő rendű ifju, aki ekkor nagyon valószínűleg a gyula-
fehérvári kollégiumban öregbitette tudását, Zabolai Antal Miklós
névre hallgatott s csak a kolozsvári sáfár elhamarkodott bejegy-
zése volt, hogy helyes keresztnevét a Mihály névvel cserélte fel.

Hihető, hogy amiként bujdosótársai, azonképpen Zabolai is a
puritánus elveket valló diákok táborába tartozott.

Az 1635. esztendei lustráláskor Zaboláról az egyetlen Antal
Miklósnál több tanult ember nincsen megnevezve.

E cikkemben is hangsúlyoznom kell, hogy nem ez az ifjabb, ha-
nem az egészen más családból származó idősebb Zabolai Miklós volt
az a leydai diák, aki - Bánffihunyadi János levele szerint - a Med-
gyesi Fáltól 1641 táján dr. Collensnek Cambridgebe küldött Enyedi
György munkáját - a csomagot felszakítva s abból kivéve - vissza-
tartotta.⁶⁾

6) ErdProtKözl 1874, 269. és Adattár I. 288-89.